

Proč nemám rád internet

úvodník

Dějinná období se dají identifikovat mimo jiné i tím, čím se lidé snažili posunout za hranice vnitřní prázdnoty, objevit v sobě i ve svém okolí něco nového, něco kouzelného. V šedesátých letech k tomuto účelu například docela dobře sloužil film, svým způsobem hudba – nebo se dalo aspoň fetovat. Začátek devadesátých let byl pak pro celý východní blok obdobím ideálním ke svobodnému cestování po světě s batohem na zádech.

Smutnou společnou vlastností všech těchto aspirací na generační modus vivendi je, že nevydrží déle než deset let. Lidstvo je objeveno, vytěží z nich oněch pár prchavých přesahových okamžiků... a pak je zničí. Rock'n'roll zemřel v sedmdesátých letech, backpacking začátkem jednadvacátého století. Ať už dnes vyrazíte s batohem do sebevzdálenějšího koutu světa, místo vnitřního obohacení objevíte bandu idiotů se svítícíma očima a batohy stejných značek, jako máte vy. Nebude vás to bavit – a je taky ne.

Stejně situace se nyní pomalu, ale jistě dožívá i internet. Ten v druhé půli devadesátých let splňoval vše, co si lze slibovat od pořádného dějinného milníku. Nesl v sobě příchut' jinakosti, nových možností a svobody.

O deset let později je vše jinak.

Internet se za tu dobu proměnil v obecně uznávanou výkladní skříň lidské nenápaditosti. Všechny jeho nejsilnější zbraně – bezbřehá svoboda, okouzující míra nezodpovědnosti a především neuvěřitelné rychlé šíření informací – se už dávno obrátily proti němu. Prvně si to uvědomíte ve chvíli, kdy vám do e-mailové schránky přijde podesáté stejný vtíp. (Pravděpodobně to bude ten s čokoládovými zajíčky.)

Navštivte jakýkoli blogovací systém a užasnete, jaké množství lidí se dokáže věnovat psaní, aniž by měli co sdělit. Prohlédněte si internetové obchody a objevíte diletanty nabízející zboží, které ve skutečnosti ani nemají. Navštivte diskusi pod libovolným zpravodajským serverem... nebo radši ne, tohle opravdu nedělejte.

Dnešní internet vás za hranice vnitřní prázdnoty neposune, naopak onu prázdnotu v mohutných vlnách šíří.

„Já bych všechny ty internety a počítače zakázala,“ sdělila už v roce 1999 deníku Metro důchodkyně Věra Pohlová (a od té doby koluje českým internetem jako jeden z nejpopulárnějších memů, najdete ji na Wikipedii i na Facebooku). Nemyslela to dobře – a nesouhlasím s ní. Svým způsobem mám internet pořád ještě rád a jsem vděčný oně historické shodě okolností, která mi umožnila si jeho vývoj prožít a užít. Jen je mi líto toho, co se s ním stalo.

Ondřej Šmejkal

Splav!

Soboteký pravidelný lehce
avantgardní věstník

07/07/09

11.2

SYSTEM NEMŮŽE NAJÍT
POTŘEBNÝ PLUGIN

program

PROGRAM

10.00 sál spořitelny

Slavnostní zahájení festivalu

Spojeno s vyhlášením výsledků Literární soutěže Šrámkovy Sobotky.

13.00 sál spořitelny, přesun do města, zakončení na Šolcově statku

Poetické odpoledne

Čtení z oceněných prací Literární soutěže Šrámkovy Sobotky.

15.00 Šolcův statek, Galerie Karla Samšišáka

Vernisáž nové výstavní síně Šolcova statku

16.00 Šrámkův dům

Jan Grmela: Požár v opeře (15 minut)

Jack London: Bílý tesák – fragmenty (cca 45 minut)

Poslech rozhlasových her. Průvodní slovo Jakub Kamberský.

16.30 kostel sv. Máří Magdaleny

Schola Gregoriana Pragensis: Ars antiqua – Paříž ve 13. století

Koncert duchovní hudby.
Vstupné 120,- Kč

19.30 Městské divadlo

Když se ze lva stane želva

Cantervillské strašidlo aneb těžký osud poctivého anglického strašidla

O stromu, který neměl být nalezen

Vstupné 30,- Kč

21.30 zahrada Šrámkova domu (Městské divadlo)

Malá smrt / La petite mort (Skutr, Praha)

JÍDELNÍČEK

8.00–9.00	snídaně: máslo, džem, houska, čaj
11.30–13.00	oběd: polévka hrachová, smažený kuřecí řízek, bramborová kaše, kompot
17.30–19.00	večeře: pikantní fazole s vepřovým masem, chléb

Neuhraný střet generací

recenze

Čtyři herečky, čtyři generace odrážející se v zrcadlech v *Dámské šatně*, hře Arnošta Goldflama, určené pro Klicperovo divadlo a jeho konkrétní herečky.

Situační komedie postrádá hlubší nosnou myšlenku. Herečky se nevtělí do role a bojují s ní, nepřizpůsobí se jí ani jedna z nich. První na scénu přichází Truda (Pavla Tomicová), na jejíž herectví celá hra spoléhá nejvíce. V některých pasážích tento tlak neustojí a nervózně se směje. Nejstarší z postav, Líza v podání Lenky Loubalové, staví na svých hereckých zkušenostech a korpulentní postavě. Její sebeironické vtipy po půlce představení vyčpí a ona odchází zhrzená do filmového průmyslu, nechávajíc za sebou otevřené dveře pro případ, že by se jednou chtěla vrátit. Na opačném konci věkové škály se ocitá nejistá Klára (Eliška Boušková), která svůj možný herecký talent bohužel nechala v této inscenaci spát. Má jen krátké dialogy, které se snaží (neúspěšně) zakrýt neprirozenou intonací. Lépe na tom není ani Kamila Sedlářová jako Marie. Její přehnaná, křečovitá gestika násilně vyhrězává z jinak statického konverzačního dramatu.

Drama je psáno konkrétně pro tyto čtyři herečky, ale ony s ním přesto mají výrazový problém, týkající se jak mluvy, tak i pohybu. Civilní herectví nezvládá ani jedna z nich. Jestli byla herecká parodie záměrná, pak byla příliš lehká a na nepoznatelné hranici mezi komedií a nepochopeným režiséřským záměrem. Jednoduchá omšelá scéna s mnoha průchody a jezdícími zrcadly, která jsou ze začátku otočena tak, že se herečky dívají do publika, kopíruje obyčejnou šatnu hereček v krajském divadle. A právě proto nekoreponduje s herectvím, jestli mělo být parodické. Herečky se v šatně převlékají podle hry, kterou právě budou hrát. Ale hned při té první jsou jejich kostýmy nesourodé, dokonce i z různých historických epoch. Vyprávění naivních příběhů neumožňuje divákovi ztotožnění. Příběhy jako ten, v němž hloupoučká Marie potká bohatého manažera a otěhotní, jsou nevěrohodné, chabé a bez dramatického potenciálu.

Režijně je představení vystavěno podle platných zásad. První na scénu přichází Pavla Tomicová, která je jako jediná z hereček schopná sama vytvořit a vypointovat vtipnou situaci. Když se její herecké schopnosti a překvapení pomalu vyčerpávají, přichází jí na pomoc postava Marie. Hysterická kráska dlouho vypráví o prvním setkání s manažerem, který ji poznal ve hře, v níž vůbec nehraje. Truda ji, jako jediná racionalistka, uvádí do správných mezí. I Truda si občas utahuje ze své korpulentní postavy, což neočekávaně kontrastuje s jejími lekcemi aerobiku.

Režijní koncepce chce jasně odstranit tzv. čtvrtou stěnu, kontaktuje diváka, přímo ho atakuje. Refrénovitá scéna splachování s podkresem Smetanovy Vltavy je prvoplánovým použitím symbolu vody a nekonvenuje s žádným jiným použitým prvkem. Jak už bylo řečeno, odlehčené sebeironické historky se míjejí účinkem. Vtipně nevyzní ani tolik

obebraná situace, kdy se herečka dívá skrze zrcadlo a dělá na sebe (diváka) grimasy. Ve scénách, kde postavy zesměšňují režiséry, karikuje Arnošt Goldflam sám sebe. Ostatní režiséry, pokud se tedy naráží ještě na jiné konkrétní, diváci těžko rozpoznají.

Inscenace je neujasněná ve svém sdělení, v přesahu na diváka, a proto je bez katarze, což je podle mě na divadle to hlavní. A pokud herečky neudrží napětí po celou dobu a divákova pozornost klesá, je to nepochybně známka nepřilíš podařeného kusu.

Helena
Kunčarová

Líza a Marie v Dámské šatně

Ironická těla v dámské šatně

recenze

Asi jsem čekal Havla až do poslední chvíle. Dokážu si živě představit, jak by se v prostoru vymezeném potrhanými závěsy, basketbalovým košem a gymnastickými kruhy vyjímal absurdní sitcom poučeného politika. Namísto višňového sadu z posledního dějství jsem se zúčastnil exkurzu do dámské šatny malého divadla. Co zde bylo k vidění?

Herečky. Pochopitelně. Čtyři exempláře jako vystřižené ze šablony charakterové – snad – komedie. Proč to váhání? Komédie se snaží člověka pobavit, ale v dámské šatně není vždycky zábava. Tak jednoduché to s pointou není. Dámská šatna je spíše místem, kam vás normálně v divadle nepustí, ale kde se může ukázat, nakolik se role životní liší od té divadelní. Ambicí Klicperova divadla bylo právě toto.

Jasně čitelný záměr se ovšem nerozvinul ani do velké výpovědi, ani do intimního svědectví. Zůstal prázdnější než sál po odchodu diváků. Co tomu zabránilo? V první řadě herečky samy. Počáteční prvoplánové rozložení charakterů by samo o sobě nebylo na závadu, kdyby mu herecké kvality propůjčily plastický tvar. Civilní nestylizované herectví, které dominovalo především prvnímu dějství, však na takový úkol nestačilo. Zvláště u mladých hereček (Eliška Boušková, Kamila Sedlářová), jimž byly

svěřeny nejpřímočařejší charaktery Kláry a Marie, na několika místech i nudilo.

O dost lépe na tom byly starší charaktery Trudy a Lízy (Pavla Tomicová, Lenka Loubalová), které dokázaly dění na divadle i v životě komentovat z ironického odstupu. Právě duchapřítomná nadsázka patřila k nejaromatictějšímu koření, které bylo možné na jejich maskérských stolech nalézt, leč bylo jí v celé hře jako šafránu.

Ironie a sebeironie starších, životem poučených, a přesto v mnohém bezmocných korpulentních žen představovala vůbec to nejzajímavější, s čím divadlo přijelo. Dokázalo na několika místech prolomit nemastný neslaný styl herectví a strhnout dámskou šatnu do stylizované hry. Důležitou roli v tom měla – překvapivě – i jejich těla. Zatímco mladší herečky si musely k dostatečnému výrazu pomáhat přehnanou gestikulací, jejich starší kolegyně mohly své charaktery malovat pestřejší paletou bez očividné námahy. K tomu jim pomohlo i několik zdůrazněných rafinovaných detailů, např. toaletní papír naznačující počínající inkontinenci.

O to více pak diváka mrzelo, že se s promyšlenou zkratkou setkal jen v několika takových okamžicích. Většinu hry vévodila šed' upracovaného popisování charakterů, tu a tam podpořená rozpačitostí příliš přímočarého kritizování a textově nedotažených slovních výměn. Jistě se velká část publika zasmála při deklarování ztracených iluzí a nadávání na nízké divadelní platy. Patrně i proto, že si ve své fantazii snadno zaměnila dámskou šatnu a kabinet češtiny. Ovšem právě taková kritika zůstala povšechná a povrchní a mohla by stejně dobře zaznít z úst kohokoli a kdykoli.

V dámské šatně zůstaly po celou dobu představení otevřené dveře. Myslím, že jimi už před koncem první půle několik lidí odešlo. O přestávce mě pak tato otázka přepadla celou svou silou a zůstala mi až do konce. Mám-li tedy nakonec říci nějaké hodnocení, je pro mě tento opar neurčitosti nejdůležitějším vodítkem: neviděl jsem dobré divadlo. Dámská šatna sklídila překvapivě dlouhý potlesk. Ten ale působí podivně, pokud je pouze dlouhý.

Jan Puc

Truda s Lízou

Kde hledat na internetu

internetu

Častou odpovědí dítek na otázku, proč se neučí nazpaměť probíranou látku, bývá, že si TO najdou na internetu. Méně už ale mluví o tom, kde TO na internetu najdou. Jistě je tu Seznam, kde najdu i TO, co neznám, ale je TO opravdu jediný a pravý zdroj? Ve dnešním článku se setkáte s pěti vyhledávači, které patří k těm zajímavým – ať již velikostí nebo tím, co umí.

Silná trojka...

Seznam – najdu tam, co znám

Česká republika je jednou z mála zemí, o kterých Google říká, že v nich nemá svůj obvyklý podíl na trhu neboli nadpoloviční většinu. Tou naopak disponuje český vyhledávač Seznam, který se pro řadu českých uživatelů stal synonymem internetu. Najdete ho na adrese <http://www.seznam.cz>. Zlé jazyky tvrdí, že jeho vůdčí postavení na trhu je dáno tím, že se nemění. Pravda je taková, že Seznam nepatří k lídrům trhu, ale český internet má zmapovaný dobře a běžnému uživateli nabízí jednoduchou a spolehlivou službu. Ne vždy ale jsou jeho výsledky dobře seřazené.

Plus: velký počet českých stránek

Minus: pomalý v přidávání nových stránek

Užitečný tip: Zkuste méně známou službu Seznamu <http://www.clanky.cz>, která archivuje novinové články.

Google – jistota desetinásobku

Světová jednička a česká dvojka ve vyhledávání má jméno Google a najdete ji na adrese <http://www.google.com>. Google je dnes nejpoužívanějším vyhledávačem na světě. Důvodem jeho obrovské obliby je především vynikající třídění výsledků a jednoduché rozhraní. Google je plně lokalizován do češtiny a dnes nabízí vyhledávání i v multimedialním obsahu.

Plus: vynikající třídění výsledků

Minus: uživatelské rozhraní bývá často až příliš spartánské

Užitečný tip: Zkuste se podívat do pokročilých nastavení, zjistíte tak, že si můžete filtrovat výsledky hledání kupříkladu i podle autorských práv.

Yahoo! – neviditelný vyhledávač

Českému uživateli je asi nejvzdálenější někdejší král internetových katalogů, server Yahoo!. Najdete jej na adrese <http://www.yahoo.com>. I když nemá českou mutaci, přesto stojí za to na něj zabrousit. Yahoo! se totiž rozhodl pro trochu jinou cestu a umožňuje dalším firmám, aby využívaly výsledků jeho vyhledávání ve svých aplikacích. Je proto možné, že se s jeho výsledky setkáváte, aniž byste o tom věděli.

Plus: možnost relativně jednoduché integrace pokročilých funkcí do vlastních stránek

Minus: špatná podpora češtiny

Užitečný tip: Pokud patříte k pokročilým uživatelům, podrobně prozkoumejte API, které Yahoo! nabízí ke svým různým službám. Možná mezi nimi najdete spoustu užitečných maličkostí.

... a dva černí vzadu

WolframAlpha – hledání znalostí

Vyhledávač WolframAlpha, zkracovaný obvykle na WA, není vyhledávačem v pravém slova smyslu. Naleznete ho na <http://www.wolframalpha.com>. Spíše o něm lze mluvit jako o obrovské databázi nad databázemi. Vyhledávač je postaven mimo jiné i na možnosti ptát se obvyčejným jazykem. Tím je ovšem v tomto případě angličtina. Do celá mu to funguje. Když se ho zeptáte, co je konečným a jediným smyslem života, odpoví 42. Tedy přesně tak jako superpočítač z populární sci-fi Stopařův průvodce po galaxii.

Plus: největší sílu má ve výpočtech matematických vzorců

Minus: nepodporuje češtinu

Užitečný tip: Pokud si chcete ušetřit překládání otázky, na niž hledáte odpověď, využijte automatický překladač <http://translate.google.com>.

Bing – Microsoft vrací úder

Posledním a nejmladším vyhledávačem je produkt firmy Microsoft nazvaný Bing. Softwarovému gigantu ujel na začátku vlak, na adrese <http://www.bing.com> se mu ho ovšem podařilo znovu dohonit. Přehledný vyhledávač s příjemným rozhraním dnes představuje první vážnou konkurenci pro Google. S jeho výsledky se seznámíte brzy i na českém internetu. Podle posledních zpráv nasadí Seznam pro vyhledávání zahraničních výsledků Bing místo Googlu.

Plus: přehledné rozhraní, obzvláště povedená je navigace ve vyhledaných obrázcích

Minus: špatná podpora češtiny

Užitečný tip: Přepněte se do anglické verze. Rázem zjistíte, o čem všichni mluví, když říkají, že Bing má šanci Googlu zatopit.

Pět vyhledávačů, o kterých jste právě dočetli, rozhodně nejsou všechny, nedostalo se například na sémantický vyhledávač Haiku nebo čínskou jedničku Baidou a řadu dalších. Pokud se na ně chcete podívat, stačí je jen najít na internetu – teď už víte, kde.

Josef Šlerka

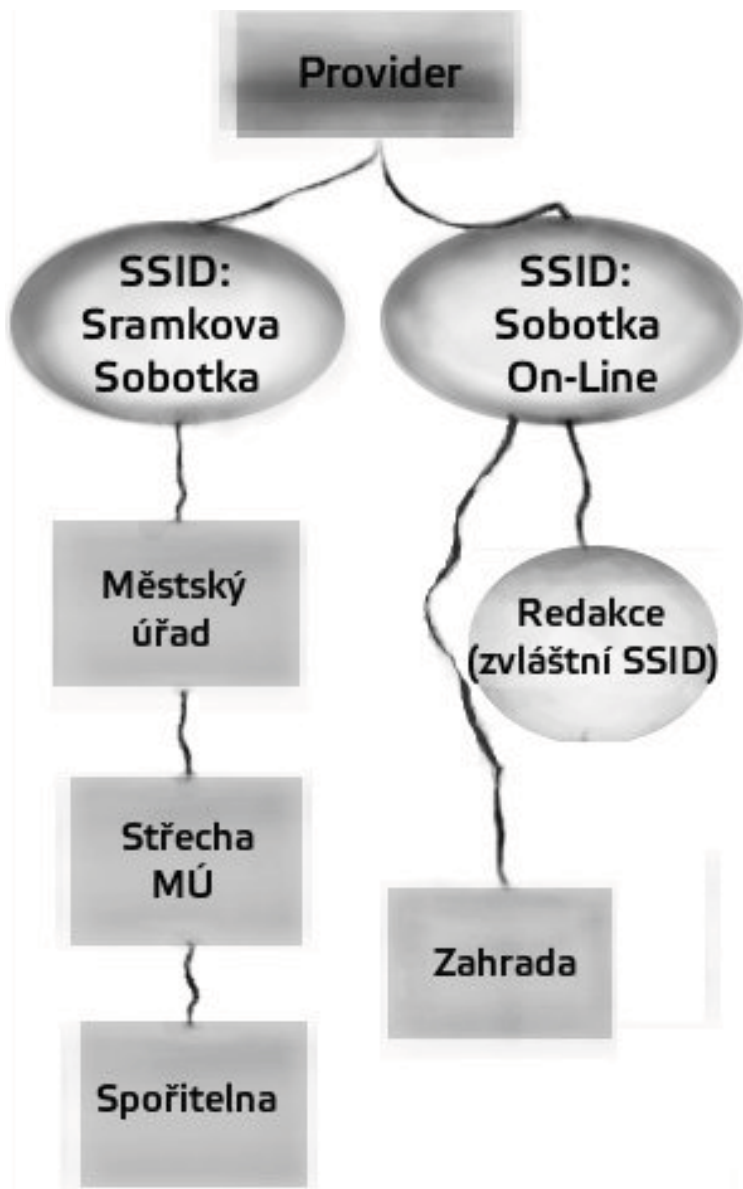

Schéma internetového připojení v rámci festivalu

Šrámkova Sobotka.

Zde jsou sítě, přes které se lze zdarma přihlásit.

Každá síť pokrývá určitý prostor, a je tedy třeba připojovat se k příslušné síti podle toho, kde se nacházíte.

Provider = poskytovatel

SSID = název sítě

Ropwerk

recenze

Kraftwerk a podobní měnili tvář (zejména) populární hudby před desítkami let, přesto se dodnes mnozí vrací k jejich přímočarému, strojovému stylu, a to za pomoci podobných přístrojů. Staré syntezátory a jejich umělé náhražky na osobních počítačích totiž mají určité kouzlo: umožňují podat silnou melodii samu o sobě, bez dalších kvalit; výrazné, jednoduché motivy zcela upoutávají veškerou posluchačovu pozornost. Oné jednoduchosti lze využít právě pro zesílení úlohy klíčové melodie, bez zvukových ornamentů a zdánlivě nezávisle na interpretovi, který je v podstatě anonymní, nebo alespoň se tak tváří. „Syntáková“ hudba je jednoduchá a přímá a jako taková nutí skladatele, aby se opravdu snažil a neotravoval posluchače pouze tisíckrát slyšeným.

Několik představitelů skupiny Sdružení rodičů a přátel ropy přijelo do Sobotky se svým projektem, který k německým (spolu)tvůrcům taneční hudby jasně odkazuje už v názvu. Koncert se nesl ve vážném duchu a nabízel výrazný audiovizuální zážitek, podaný s přiměřenou mírou důstojnosti. Posluchači byli svědky volného přechodu mezi tvorbou lidskou a robotickou; interpreti svými strojovými pohyby podtrhávali rozpor mezi organickou a anorganickou složkou představení. I občasné zpěvákovo zakašlání jako by jej vyjadřovalo: zcela lidský zvuk, který však velmi připomíná nelibé zvuky ochotně vydávané analogovými syntezátory. Jinak byli interpreti důsledně mechaničtí, celý koncert zachovávali kamennou tvář a tak ukázňovali publikum, které by si jinak mohlo myslet, že jde o pouhou nezávaznou zábavu.

Na tento druh hudby mohou samozřejmě existovat různé názory, podle toho mého se nicméně dotýká přirozené, mnohdy potlačované touhy mnohého tvora: svobodně a tvořivě pískat a škvrcet.

Antonín Handl

komentáře

Ondřej Šmejkal, 84.42.250.xxx, 4. 7. 2009, 23:45:15

Já bych všechny ty verky zakázal(a), tady se nedá spát.

stephend, 84.42.250.xxx, 5. 7. 2009, 03:25:30

Toto je kvalitní názor!

anonymní, 88.146.74.xxx, 5. 7. 2009, 03:31:02

Drogy!!!

lillith, 84.42.250.xxx, 5. 7. 2009, 04:24:42

to anonymní: ještě tu je spousta vína... :)

Úvodní kolečko

Sobota

stalo se

Zpovykání členové kapely Ropwerk s neli-
bostí nesli nedostatek minerální vody Perrier
v soboteckých koloniálech. V době oběda
kulminoval olfaktorický potenciál kanálu na
plácku za Milčinou deskou. Popolední hromy,
blesky několikrát odsunuly odchod vý-
pravy rodičů s dětmi na Humprecht – okolo
třetí hodiny se na skrápěném náměstí jejich stopa redakci
ztratila a o dalším osudu výpravy včetně paní učitelek, sou-
těží a her můžeme jen spekulovat. Postavu Kláry ztvárnila
svižná Klára z Chocně. Bradavky spořitelních údernic jsou
nadále pevně vztyčené. Redakční internet v jednu hodinu
po půlnoci výrazně zrychlil. Proběhlo letošní úvodní ko-
lečko účastníků seminárních dílen; každý přišel tam, kam
si zasloužil. Školní jídelna, již tradičně v jamajském ladění,
se uvedla opulentně obloženým talířem. Uplynulo deset dní
od smrti Krále popu. Pět tisíc dolarů každému, kdo přinese
redakci Splav!u živého či mrtvého Tracyho tygra.

Errata

errata

Ve včerejším čísle jsme mylně uvedli, že au-
torem anotace o večerním divadelním před-
stavení *Dámská šatna* je redakce časopisu
Splav!. Vzhledem k tomu, že skuteční autoři
si tento text přečetli a vznesli námitku, je tře-
ba přiznat, že byl převzat z internetu a jeho
autory jsou Radim Kučera a Jan Janatka. Je-
diným autorským přínosem redakce byl změněný titulek.

Za krádež se omlouvá

Vaše redakce

Fotoromán

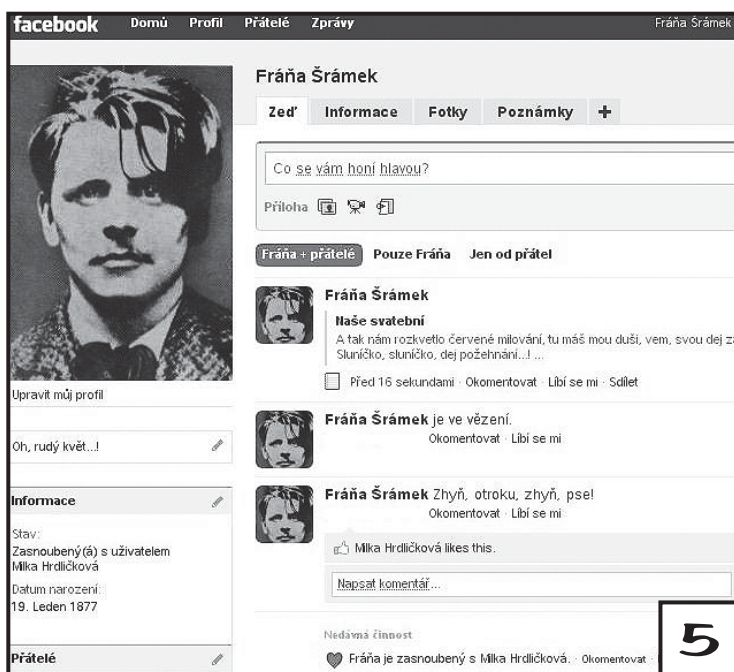
Žádosti

Máš žádost o vztah od
Fráňa Šrámek

3

4

5

SPLAV! – Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník

Vychází v Sobotce během konání 53. ročníku festivalu Šrámkova
Sobotka, od 4. do 11. 7. 2009. Cena 10 Kč.

Vydává občanské sdružení SPLAV!, Milady Horákové 123, 160 00
Praha 6, IČ 266 74 122, DIČ CZ26674122.

Evidenční číslo MK ČR E 15812.

Redakce: Tereza BOTLÍKOVÁ, Milena FRIDMANOVÁ,
Eva GRILLOVÁ, Antonín HANDL, Zuzana KUBIŠOVÁ,
Helena KUNČAROVÁ, Lukáš NOVOSAD, Radek OCELÁK,
Vít PROKOPIUS, Jan PUC, Ondřej ŠMEJKAL,
Kateřina VESELOVSKÁ

www.splav.cz, www.sramkovasobotka.cz

Vychází za přispění Královéhradeckého kraje.